

Forfatter: Staffeldt, A. W. Schack von

Titel: Udrag fra Epistel til Henriette den 25de September 1797

Citation: Staffeldt, A. W. Schack von: "Samlede digte", i Staffeldt, A. W. Schack von: *Samlede digte*, udg. af Henrik Blicher, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 2001, s. 86. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-staffeldt01val-shoot-idm139817917037728.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede digte

Jeg troer at turde byde Dig idag
Til Gave denne Oldemoderviisdom,
Saa hedder den maaske hos mange - thi
Ved Gud! jeg intet bedre kiender. Og ei sandt?
Ung eller gammel, ligemeget, hvis
Kun sand, og troe mig, mig som Skiebnen gav
Til faver Ungdom end Erfarenheds
Maaske for tidlig modne Frugt og som
Tilstæde var i Sorgens dybe Løn,
I Taarer og i Sukke sandt det er.
Du ei fortørnes vil, thi andre Glæder
Dig, foretrukne Pige, sig tilbyde
Som ei paa Livets Halvvei Afskeed tage
Og Væmmelsens Harpyer vinke frem,
De Styxens Fostre, som selv Mindets Krands
Af tøvende Forglemmigei besmitte.
Af indre Kiendslers Følge, tændte an
Ved Skiønt og Sandt, ved Godt og Stort, Du tør
O Hulde, vente Fryd og Fred, Dig værdig.
Natur og Viisdom, Kunst og Videnskab,
Din Mages Elskov, Modrens søde Pligter,
Og Venskabs Arm og eget Arnested
Som Bluefærd, Samdragt og Penelopeia's
Med Dyd og Tænkksomhed forvandte Syssel
Hver Dag med friske Krands pryde tør.
See! paa hvor mange Veie Glæden vinker
Dig op i sin olympisk-rene Æter.
Lad Kjedsomhed, krum under Perlers Last,
Camelen lig som bar dem giennem Ørknen,
Hist i chorintisk Marmorcolonnade
Fra Pille tung til Pille ravende,
Vidtgabende sig støtte og omsonst,
Udstrakt paa gallisk Naals dødfødte Vaar,
I Fortids Bulder og misundte Skrine
Straatækket Hyttes jevne Lykke søge!
Lad graadig Stolthed her med alle Zoner
87 I peruanisk Guld og indisk Steen
Betynge Taflet som et Offerbord
Og hidse Guden som den ofrer til,
Forslugenheden hidse paa sit Bytte.
Styrt, Teppe, ned for Skuepladsen, hvor
Hiin snørte Afgud, Levemaade,
Samt Stolthed, Avind, Daarskab, Kiedsomhed
Og Forfang lure stivt paa Lykkens Fangst
I deres gyldne Net! - -
Dog, hulde Pige,
Paa hiint australisk-stille Hav som holder
De søgte Fredensøer i dets Favn,
Tør Faren true, og som Forfang her
I Verdens vildtoprørte Farvand, hist
En skiønnere Sirene, Sværmerie,
Saa mangt et Tog til Fredensøer stansed'
Tillad mig ved Din lette Gondels Roer
En liden Varsel til Pilot at stille.
Hvor fuld af Trang og mystisk Længsel træder
Hver Yngling og hver Pige frem i Verden!
Den unge Kraft med Brudgomsuroe stræber
At favne Daaden; Hiertet, Psyche ligt,
Ukiendte Glæders Brudgomsomme venter.
Strax Phantasien til Bedrag er rede
Og stiller mellem Skabningen og os
Med magisk Snedighed sit Basrelief.
Som før Pygmalion med Elskovs Luer
Sin Kunstes døde Marmor-Datter rundt
Omringede, til Stenen ved hans Barm
At vige, aande, føle, elske lærte,

Saa vi, kun omvendt, sande Væsener
Forvandle ak! til Kunstens Idealer.
En Grandison er hver en Yngling, hver
En Pige er en himmelsk Clementine.
Vi leve høit, lig Irus, naar en Drøm
Om Giestebud hans mugne Straae omflagrer.
88 Det er saa tungt, saa tungt at skilles fra
De himmelske Phantomer som i Hoved
Og Hierte vi udklækkede og satte
Paa Jorden, deres lave Piedestal,
Til vore dyrkede Idoler hen.
Det er saa tungt og dog det være skal,
Thi langsomt skridende ved Tidens Haand,
Fornuft Skilsmissen byder og antænder
Med Sandheds Fakkell Phantasiens Rige.
Med aaben Favn, i Taarer bristende,
End eengang vore Yndlinge vi skue
Og drages videre, beklemte, bange
Som om vi ginge til vor Grav. Vor Grav?
Ja vel, som om vi ginge til vor Grav,
Thi Verden nu os synes en uhyre,
En almeen Grav, hvor vi kun Spøgelser
Af alt hvad os saa sødt fortrylled, see.
Mens Attraae og Begier saa yppigt knopped
I Hiertet, varmet og befrugtet af
De himmelske Phantomers Trylleskin,
Hiint blev saa stort og stolt, at derimod
Det Virkelige lavt og lidet, blev.
Snart Giestebudets Drøm undveeg og paa
Det mugne Straae hvorpaa, hvortil han fødtes,
Den Daarede som Tigger sig erkjendte:
En Tigger, som hvad Jorden i sit Eie
Ei har, begierer, Bedlamsborgen lig
Som Kongen om en Sol til Gave bad.
Hvor mangan vreed, o Gud! hvor mangan vrider
De ømme Hænder end, naar Midnat Nag
Og Qval udruende, de sorte Vinger
Om fredløst Leie hvælver, ak! fordi
En Grusom Skiebne ved hans Tinding hæfted'
Det tryllende Bedrag! Snart Søvnens veeg
Med Fryd og Fred! I Gravens Taushed kun
Skal den Forladte finde dem igjen!
89 O hulde Pige, Dig din Skiebne vil
For denne navnløs-grumme Qval betrygge.
Den lille Genius som ved Din Side
Igiennem Satyrmaskens vide Mund
Saa skielmsk det runde Hoved stikker, skal forjage
Med Latter og med Spøg hiint Sværmeri,
Som stolt med Stierner krandsset, lækker sig
Til Taffel med Olympierne sætter
Og Sandhed skal med sindig Sielefred
Og ædru Glæde ved Din Side staae.